

TÁRSULATI ÜGYEK.

I. VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS.

1871. január 2-án.

Elnök: Sztoczek József.

Szily Kálmán, első titkár előadja az irodalmi megbízatás ügyében kiküldött bizottság jelentését. A bizottság ajánlja, hogy Schenek István, a selmeczi akadémián a vegytan tanára, bizassék meg egy szakbizottságilag formulázandó instructió alapján: a magyar gazdaközönség igényeihez mért „népszerű mezőgazdasági vegytan“ megírásával, melyért (2000) forint tiszteletdíjban részesítenessék s a mű benyújtásának határideje 1873 június 30-ikára határozassék. Schenek István úrhoz ezen értelemben kérdés intéztetvén, oda nyilatkozott, hogy a megbízatást — azon esetben, ha a művet Balás Árpád, keszthelyi gazd. tanintézeti tanár úrral szövetközve készítheti el — hajlandó elfogadni. — A választmány a bizottság ajánlatát, valamint a Schenek úr által kívánt módosítást is elfogadja s az ügyet ezen értelemben fogja a közgyűlés elé terjeszteni (V. ö. Term. tud. Közlöny. III. köt. 160. l.)

A fentebbiekkel összefüggésben Szily Kálmán titkár azt indítványozza, hogy azon esetre, ha az országgyűlés az 5000 frt országos segélyt a jelen 1871-ik évre is megszávazza, most mindjárt egy második megbízás is hozassék javaslatba. — Ezen esetre Thán Károly a következő kérdést óhajtaná kitűzni: „*Vizsgáltsanak meg a vas és legfőbb vegyületeinek és ötvényeinek chemiai és physikai tulajdonságai, elméleti és gyakorlati szempontból, különös tekintettel a magyarországi nyers termékekre.*“ Azon kérdés merülvén föl, ha vajjon nem lehetne-e ezen feladat megoldását is egyenes megbízás útján eszközölni: titkár úgy véli, hogy a feladat megoldására Wartha Vincze műegyetemi tanár úr hajlandó volna vállalkozni. Ezen feltételes megbízás

jóváhagyás végett szintén a közgyűlés elé fog terjeszteni. (V. ö. az id. h.)

A Bugát Pál alapítványára vonatkozólag, minthogy az eredeti alapító levélhez *) csatolt pályázati alapszabályokban kijelölt cycclus lejárt, s miután ugyanazon alapszabályok zárfejezetében az mondatik, hogy „ezen alapszabályok megváltoztatásáról csak egy cycclus leforgása után lehet szó; főképp hogy ha ezen idő alatt a tőke nöttével a jutalom is növekednék.“ — — Ezen pontok alapján és azon tapasztalásból kiindulva, hogy a 100 frtos pályakérdések igen csekély, néha éppen semmi eredményre nem vezettek, Szily Kálmán titkár azon kérdést intézi a választmányhoz: nem lenne-e czélszerű az alapszabályokat oly értelemben módosítani, hogy a jutalom (az előbbi rend megtartása mellett) ezentul ne egy évenként, hanem minden három évben adassék ki. — A választmány ezen indítványt, hosszabb eszmecsere után elfogadja s az alapszabályoknak alábbi módon való megváltoztatását elhatározza. Ezen határozat értelmében a 2-ik pont csekély változást szenved; ezen §. ide vonatkozó passusa következőleg hangzik: „*ezen természettudományi pályakérdések (3) évenkénti sorban lesznek kitűzendők, melyek közül három a leíró természettudományi ágakra, i. i. a növény-, állat- és ésványtanra, a másik három pedig a vegy-, természet- és földtanra vonatkozik.*“ — Az 1-ső és 10. §. pedig a következőképpen fog módosíthatni:

Eredeti szöveg:

1) Ezen pályakérdés megfejtésé-

*) Bugát Pál alapító levelét és az alapítványi pályakérdések ügyében megtartandó alapszabályokat lásd a régebbi Közlönyben: V-ik (1865. évi) kötet, a 225—228 lapokon.

nek díja az alapítványi oklevélben alapított 2000 forintos tőke 5 frtos kamataiból kerülvén ki, évenként 100 osztr. ért. forintnyi kamat-összegeből álland.

10) A pályakérdés évenként téli közgyűlésünkön hirdettetik ki, a főlebb 2. sz. alatt említett sorozat szerint a növénytudományi kérdéssel kezdvén, s a földtanival végezvén, úgy hogy a 7-ik évben új cyclus kezdetvén, ismét a növénytudományira kerülend a sor.

Módosított szöveg:

1) Ezen pályakérdés megfejtésének díja az alapítványi oklevélben alapított 2000 forintos tőke 5%-os kamataiból kerülvén ki, minden három évben 300 osztr. ért. frtnyi kamat-összegeből álland.

10) A pályakérdés minden harmadik évben a közgyűlésen hirdettetik ki, a főnebb 2. sz. alatt említett sorozat szerint a növénytudományi kérdéssel kezdvén, s a földtanival végezvén, úgy hogy a 19-dik évben új cyclus kezdetvén, ismét a növénytudományira kerülend a sor.

Jelenleg a Bugát-alapítványból a növénytudományi kérdésre kerülvén a sor, a közgyűlésnek a következő pályakérdés kitzzése tog ajánlatni:

„Adassanak elő kultivált növényeink betegségei, különös tekintettel azokra, melyek elődi növények által idéztetnek elő.“

Dapsy László és Balogh Kálmán idítványára továbbá még elhatároztatik, hogy a társulat jövedelmének (ide nem értve az évi országos segélyt) öt százaléka tőkésítették s ezen tőkésített összegnek a társulat csak kamatait használhassa fel.

Az új tisztikar alakítására vonatkozólag ezután a választmány, az alapszabályok 20. §. értelmében, a

társulat tiszttségei mindegyikére, tájékozás végett, három-három, a választmányi tagságokra pedig összesen 36 tagot ajánl a f. é. január 4-ikén tartandó tisztújító közgyűlésnek. E kijelölés a következőképpen történt meg. Ajánltattak:

Elnökök: Sztoczek József, Than Károly, Szily Kálmán. — **Alenökök:** Than Károly, Margó Tivadar, Say Móricz, Balogh Kálmán, Szabó József, Szily Kálmán. — **Elsőtítkáár:** Szily Kálmán, Dapsy László, Lengyel Béla. — **Másodtitkáár:** Berecz Antal, Lengyel Béla, Petrovits Gyula. — **Könyvtárnok:** Somogyi Rudolf, Krenner József Sándor, Kriesch János. — **Pénztárnok:** Egresy Rezső, Wein János, Khór Gyula.

Választmányi tagokul:
Állattanra: Kriesch János, Xantus János, Karl János, Frivaldszky János, Szaniszló Albert, Báthory Nándor. — **Asvány- és földianra:** Szabó József, Krenner József Sándor, Hantken Miksa, Abt Antal, Hofmann Károly, Koch Antal. — **Élettanra:** Jendrasik Jenő, Balogh Kálmán, Korányi Frigyes, Hirschler Ignác, Böke Gyula, Thanhoffer Lajos. — **Növénytannra:** Jurányi Lajos, Dapsy László, Szontágh Miklós, Klein Gyula, Staub Mór, Janka Viktor. — **Természettanra:** Jedlik Ányos, Kondor Gusztáv, Kruspér István, B. Eötvös Loránd, Heller Ágost, Berecz Antal. — **Vegytanra:** Nendtvich Károly, Say Móricz, Molnár János, Wartha Vincze, Lengyel Béla, Ginter Károly.

Ezek után még a pénztár megvizsgálására Say Móricz és Szily Kálmán urak, a könyvtár megvizsgálására Kondor Gusztáv és Wartha Vincze urak küldetnek ki; — végül pedig tagválasztásra került a sor, midőn titkáár a megválasztásra ajánlottak neveit felolvassa, a kik — összesen 54-en — rendes tagokul egyhangúlag megválasztattak. (Névsoruk a 21-ik füzet borítékpláján közöltetett.)

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.